

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้ข้อมูลดาวเทียมระบบเรดาร์ RADARSAT1 โดยใช้ข้อมูลที่ทำการบินเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2547 Fine Beam Mode 1(F1) มาใช้ในการศึกษาเครื่องมือประมงประจำที่ประเภทโป๊ะบริเวณชายฝั่งทะเล จังหวัดสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมประมงโดยใช้โป๊ะมาก จากนั้นจึงนำมาจัดทำแผนที่แสดงที่ตั้งโป๊ะบริเวณพื้นที่ศึกษา ซึ่งจะนำมาประกอบกับการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิทางด้านสังคมเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการทำโป๊ะจากหน่วยงานราชการ และข้อมูลจากการออกแบบสอบถามความคิดเห็นและทัศนคติของผู้ประกอบอาชีพโป๊ะเพื่อให้ทราบถึงสถานะการทำการประมงโป๊ะในพื้นที่การศึกษา อันนำมาสู่การศึกษาแนวทางการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม

ในการศึกษานี้ใช้ข้อมูลจากดาวเทียม RADARSAT1 ซึ่งเป็นดาวเทียมในระบบที่ไม่อาศัยแสงจากดวงอาทิตย์ในการบันทึกข้อมูล (Active Sensor) ที่สามารถบันทึกภาพผ่านเมฆและฝนได้ และบันทึกภาพได้ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน อีกทั้งยังให้รายละเอียดภาพสูงถึง 8 เมตร สามารถมองเห็นแนวปากโป๊ะบริเวณชายฝั่งได้เป็นอย่างดี ซึ่งต่างจากดาวเทียมในระบบ Passive เช่น ดาวเทียม LANDSAT, SPOT ที่ยังมีข้อจำกัดเรื่องสภาพภูมิอากาศคือไม่สามารถถ่ายภาพผ่านเมฆและฝนได้ นอกจากนี้ยังบันทึกภาพได้เฉพาะเวลากลางวันเท่านั้น เนื่องจากยังต้องอาศัยพลังงานจากแสงอาทิตย์และไม่สามารถมองเห็นแนวปากโป๊ะได้ แม้ว่าจะมีรายละเอียดภาพสูง เช่น ดาวเทียม IKONOS ซึ่งมีรายละเอียดภาพ 1 เมตร เพราะแนวปากโป๊ะทำมาจากไม้ไผ่ และถูกล้อมรอบด้วยน้ำ ซึ่งทำให้ค่าการสะท้อนไม่ชัดเจน (Contrast) เพียงพอต่อการมองเห็น ต่างจากการจำแนกถนน ซึ่งส่วนใหญ่ทำจากคอนกรีตและบริเวณรอบๆ ถนนมักเป็นดินทำให้ค่าการสะท้อนแตกต่างกันมากจึงสามารถมองเห็นถนนได้ดี ดังนั้นการใช้ดาวเทียมในระบบ Active โดยเฉพาะดาวเทียม RADARSAT1 ที่มีรายละเอียดภาพสูง จึงเหมาะสมในการนำมาสำรวจเรื่องโป๊ะบริเวณชายฝั่ง เพราะสามารถมองเห็นแนวปากโป๊ะได้อย่างเด่นชัด

และในอนาคตอันใกล้ (ต้นปี พ.ศ.2549) จะมีการปล่อยดาวเทียม RADARSAT 2 ขึ้นสู่วงโคจรซึ่งจะมีคุณลักษณะที่ดีกว่า เช่น ความละเอียดของภาพ 2 เมตร ซึ่งจะช่วยให้การติดตามตรวจสอบโป๊ะมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น (Agency & Dettwiler, 2005)

จากการศึกษาข้อมูลจากระยะไกลโดยใช้ภาพถ่ายจากดาวเทียม RADARSAT 1 พบว่าขั้นตอนที่สำคัญคือกระบวนการเตรียมข้อมูลภาพก่อนการวิเคราะห์ (Pre-Processing) จะส่งผลให้

ข้อมูลภาพที่ได้สามารถแปลผลได้ง่าย ซึ่งวิธีการเตรียมข้อมูลภาพเริ่มจากการให้ค่าพิกัดกับภาพที่ศึกษาโดยใช้ภาพ Landsat7 ในการอ้างอิง แล้วจึงทำการเน้นข้อมูลภาพโดยวิธีการแก้ไขค่า Histogram ของภาพ จากนั้นทำการกรองข้อมูล (Filter) ด้วยวิธีการ (Median Filter) ด้วยตัวกรองขนาด 7X7 แล้วจึงส่งออกข้อมูลเข้าสู่ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อทำการนำเข้าข้อมูลให้อยู่ในรูปของข้อมูลเชิงเส้น (Vector Data) เพื่อทำการจัดเก็บในลักษณะของจุด (Point), เส้น (Line) สำหรับจัดทำแผนที่และเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูล RADARSAT 1 ที่ได้สามารถมองเห็นกิจกรรมประมงในพื้นที่ศึกษาได้แก่ แนวพื้นที่โป๊ะ แนวการเลี้ยงหอยแมลงภู่แบบปักหลัก (นาหอย) และแนวการเลี้ยงหอยนางรม จากลักษณะรูปแบบที่เฉพาะตัวของโป๊ะ คือ แนวปักโป๊ะที่ประกอบเข้าเป็นตัวโป๊ะ ทำให้สามารถจำแนกโป๊ะออกจากแนวการเลี้ยงหอยแมลงภู่แบบปักหลักและแนวการเลี้ยงหอยนางรมได้ แต่ไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่าง โป๊ะน้ำลึกกับโป๊ะน้ำตื้นได้เนื่องจากมีรูปแบบการสร้างที่เหมือนกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถระบุจำนวนและตำแหน่งที่ตั้งโป๊ะได้เป็นส่วนใหญ่ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 54 แห่ง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 31 แห่ง และจังหวัดชลบุรี จำนวน 37 แห่ง รวม 122 แห่ง ซึ่งยังไม่ตรงตามข้อมูลผู้รับอนุญาตจากกรมประมงซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่

1. เวลาที่เหมาะสมต่อการบันทึกภาพซึ่งควรเป็นช่วงที่น้ำลงต่ำสุดเพราะข้อจำกัดของการมองเห็น โป๊ะคือหลักไม้ไผ่ที่โผล่เหนือผิวน้ำแต่ไม่สามารถกำหนดให้ดาวเทียมถ่ายภาพ ณ เวลานั้นได้
2. จากการสร้างโป๊ะไม่เท่ากับจำนวนที่ขออนุญาต อาจมีการขอเพื่อไม่ให้เสียสิทธิการทำโป๊ะในปีต่อไป
3. จากความไม่เหมาะสมของเวลาการถ่ายภาพคือเดือนพฤษภาคม อันเป็นช่วงคาบเกี่ยวของฤดูการเก็บเกี่ยวหอยแมลงภู่ (ธันวาคมถึงมิถุนายน) ซึ่งความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมในการบันทึกภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อใช้ในการตรวจสอบ โป๊ะบริเวณพื้นที่ศึกษาคือช่วงเวลาระหว่างเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ผู้ทำโป๊ะปักปักโป๊ะแล้วเสร็จ
4. จากการขึ้นลงของน้ำทะเลในแต่ละบริเวณไม่พร้อมกันทำให้หลักหอยที่โผล่เหนือน้ำไม่เท่ากัน บางพื้นที่อาจโผล่มากก็จะสังเกตเห็นได้ชัดเจน บางพื้นที่โผล่น้ำน้อยจึงทำให้การจำแนกไม่ชัดเจน

อย่างไรก็ตาม ต้องอาศัยข้อมูลภาคพื้นดินเพิ่มเติม เพื่อให้การจัดทำแผนที่ (Digital Mapping) แสดงตำแหน่งที่ตั้งโป๊ะสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อันนำไปสู่การใช้ประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 ในการตรวจตราการปฏิบัติตามกฎหมาย และยังช่วยในกระบวนการการออกใบอนุญาตทำการประมงเครื่องมือประมงประจำที่ประเภท โป๊ะ

โดยสามารถระบุพิกัดที่ตั้งที่แน่นอนของโป๊ะร่วมกับการใช้เครื่องมือบอกพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS Receiver) มาช่วย ซึ่งจากเดิมเจ้าหน้าที่ต้องเสียเวลาในการตรวจสอบและกำหนดพื้นที่ก่อนการอนุญาต และเป็นการยากที่จะทราบว่าโป๊ะที่ตรวจสอบเป็นของผู้รับอนุญาตรายใด ทำให้การตรวจสอบไม่ทั่วถึงส่งผลให้เกิดช่องว่างทางกฎหมาย และยังช่วยในการจัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์บริเวณชายฝั่งทะเล เพื่อหาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การส่งเสริมให้มีการเพิ่มผลผลิตหรืออาจจัดสรรให้แก่คนจนในการมีสิทธิในพื้นที่ทำกิน อันทำให้มีโอกาสสร้างอาชีพและรายได้แก่ผู้ด้อยโอกาส ซึ่งสอดคล้องกับโครงการ Sea Food Bank ของกรมประมง

การทำการประมงโป๊ะในพื้นที่ศึกษามีลักษณะเป็น โปะยกหรือโป๊ะอวนทั้งหมดมีทั้งโป๊ะน้ำลึกและโป๊ะน้ำตื้นซึ่งแบ่งตามพระราชบัญญัติการประมงโดยโป๊ะน้ำลึกคือโป๊ะที่ทำในที่ซึ่งเวลาน้ำลงต่ำสุดมีระดับน้ำลึกตั้งแต่ 6 เมตรขึ้นไป และโป๊ะน้ำตื้นคือ โปะที่ทำในที่ซึ่งเวลาน้ำลงต่ำสุดมีระดับน้ำลึกไม่ถึง 6 เมตร โดยวัดตรงจุดศูนย์กลางของวงโป๊ะ ในปัจจุบันมีการทำการประมงโป๊ะ 168 โปะ เป็นโป๊ะน้ำตื้น 69 โปะ และโป๊ะน้ำลึก 99 โปะ ได้แก่จังหวัดสมุทรปราการ 70 โปะ จังหวัดฉะเชิงเทรา 39 โปะ และจังหวัดชลบุรี 59 โปะ โดยผู้ประกอบการอาชีพจำนวน 72 ราย ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.28 เป็นผู้มิถุมีถิ่นกำเนิดในจังหวัดฉะเชิงเทราและทำโป๊ะมากถึง 125 โปะในพื้นที่ทั้ง 3 จังหวัด การทำโป๊ะจะมีรายได้ส่วนใหญ่จากการเลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำจืดที่ปักโป๊ะมากกว่าการใช้โป๊ะดักสัตว์น้ำ และมีบางราย (ร้อยละ 23.3) ไม่มีการใช้โป๊ะดักสัตว์น้ำ ผู้ที่ประกอบอาชีพทำโป๊ะมักจะเป็นผู้มีประสบการณ์ เป็นกลุ่มคนเฉพาะ โปะแต่ละโป๊ะมีต้นทุนสูง และให้ผลตอบแทนที่สูงเช่นกัน โดยมีรายได้สุทธิในรอบฤดูกาลเลี้ยงหอยต่อโป๊ะน้ำตื้น 1,080,670 บาท ต่อโป๊ะน้ำลึก 2,330,870 บาท แต่ก็ยังมีปัญหาในเรื่องการลักขโมยหอย การเปลี่ยนแปลงความเค็มของน้ำ โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนที่ฝนตกชุกความเค็มจะลดต่ำลงอย่างกะทันหัน เป็นสาเหตุให้หอยแมลงภู่น้ำจืดและตายได้ ปัญหาความขุ่นของน้ำในบริเวณที่เลี้ยงหอยทำให้ประสิทธิภาพการกรองอาหารต่ำลง ปัญหาจากคลื่นลมและกระแสน้ำ รวมทั้งการทำการประมงด้วยเรืออวนลากและอวนรุนเป็นผลให้ไม้หลักเลี้ยงหอยหักและหลุดลอยน้ำ ปัญหาน้ำเสียจากโรงงาน แหล่งเลี้ยงหอยเสื่อมโทรมเนื่องจากการปล่อยสิ่งขับถ่ายออกมาสะสมกันเรื่อยมาเป็นเวลาอันยาวนาน ปัญหาเรื่องศัตรูหอยแมลงภู่น้ำจืด ศัตรูหอยแมลงภู่น้ำจืดที่พบเสมอ ๆ ก็คือเพรียงแย่งพื้นที่ในการเกาะของลูกหอยแมลงภู่นอกจากนี้ยังมีสัตว์ทะเลหลายชนิดกินลูกหอยเป็นอาหาร และเมื่อพิจารณาถึงปัญหาทางสังคมในแต่ละจังหวัดมีดังนี้

ปัญหาทางสังคมในจังหวัดสมุทรปราการ คือ ปัญหาการจัดแย่งระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพประมง รวมทั้งโป๊ะซึ่งมีการปักหลักต่อหอยแมลงภู่น้ำจืดกับการบำบัดน้ำเสีย ตำบลคลองด่านเกรงว่าน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดจากโครงการซึ่งถูกปล่อยมายังชายฝั่งทะเลอาจมีผลกระทบต่อการศึกษาเลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำจืดในพื้นที่ ปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลในประเด็นดังกล่าว

ปัญหาทางสังคมในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการทำประมงอวนลากอวนรุน โดยจะเป็นการรบกวนการดักจับสัตว์น้ำของโป๊ะ คือเรืออวนลากอวนรุนจะเข้ามาทำการประมงบริเวณช่องว่างและแนวปักโป๊ะ ทำให้สัตว์น้ำที่กำลังหลงทางมาเข้าโป๊ะตื่นตกใจจากเสียงเครื่องยนต์เรืออวนลากอวนรุน ส่งผลให้ผลผลิตการดักจับสัตว์น้ำลดลง

ปัญหาทางสังคมในจังหวัดชลบุรี เนื่องจากจังหวัดชลบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ทำให้มีพื้นที่ในการตั้งโป๊ะน้อยลง จึงพบโป๊ะในบริเวณที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวน้อย และยังประสบปัญหาความขัดแย้งกับอวนลากอวนรุนด้วยเช่นกัน

ปัญหาในภาพรวมที่สำคัญประการหนึ่ง คือปัญหาไม้ที่นำมาทำหลักหอย ซึ่งทางราชการได้กำหนดพื้นที่หวงห้ามในการตัดไม้มากขึ้น ส่งผลให้พ่อค้าไม้ไม่สามารถหาไม้ได้เพียงพอส่งผลกระทบต่อการทำโป๊ะ และการเลี้ยงหอยแบบปักหลักในพื้นที่ได้ ประกอบกับราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูงขึ้น ต้นทุนการทำโป๊ะจึงสูงขึ้น

การสัมภาษณ์ชาวประมงจำนวน 30 รายในพื้นที่ 3 จังหวัดจังหวัดละ 10 ราย ถึงความคิดเห็นและทัศนคติต่อการทำการประมงโป๊ะพบว่า

1. การเลือกทำการประมงโป๊ะส่วนใหญ่เนื่องจากมีประสบการณ์และความชำนาญในอาชีพ (ร้อยละ 40) และรายได้ดี (ร้อยละ 36.7)
2. การเลิกอาชีพ ร้อยละ 93.3 คิดว่าไม่เลิก
3. การเปลี่ยนการได้สิทธิการทำประมงโป๊ะมาทำการเลี้ยงหอยแมลงภู่มูลงรูปแบบแปลง ร้อยละ 83.33 ไม่คิดเปลี่ยน
4. การกีดขวางการเดินเรือร้อยละ 76.7 คิดว่าไม่กีดขวางทางเดินเรือ เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้เว้นระยะระหว่างโป๊ะไว้เหมาะสมประกอบกับผู้ที่มีการสัญจรทางน้ำมักจะมีความชำนาญในเส้นทางเดินเรือดี
5. การจัดแนวเขตหรือกำหนดเขตพื้นที่การวางโป๊ะร้อยละ 66.7 คิดว่าไม่ควรมีการจัดแนวเขตหรือกำหนดเขตใหม่ ร้อยละ 33.3 คิดว่าควรมีการจัดแนวเขตหรือกำหนดเขตใหม่และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40) เห็นว่าควรร่วมกันกำหนดระหว่างรัฐและชาวประมง
6. การเพิ่มอัตราอากรที่อนุญาตโป๊ะร้อยละ 80 เห็นด้วยในการเพิ่มอัตราอากรที่อนุญาตโป๊ะ

ปัญหาในการทำการประมงโป๊ะได้แก่คุณภาพน้ำทะเลเสื่อมลง (ร้อยละ 39.3) ทรัพยากรสัตว์น้ำลดลง (ร้อยละ 26.8) การรุกรานของเรืออวนรุนหรืออวนลาก (ร้อยละ 16.1) การขาดแคลนเงินทุน (ร้อยละ 12.5) การขโมย (ร้อยละ 5.3)

อย่างไรก็ตามโป๊ะยังมีประโยชน์ในการเป็นแนวการอนุรักษ์ป้องกันการทำการประมงจากเครื่องมือประมงที่มีศักยภาพการทำการประมงสูง ได้แก่เครื่องมืออวนลากและอวนรุน อันจะ

ช่วยรักษาปริมาณสัตว์น้ำ และยังเป็นแหล่งอาหาร แหล่งหลบภัยของสัตว์น้ำวัยอ่อนมิให้ถูกจับก่อน ระยะเวลาอันควรและที่สำคัญยังเป็นแหล่งแพร่พันธุ์หอยแมลงภู่มิในพื้นที่ได้เป็นอย่างดีเนื่องจาก บัญชา นิธิเกิด (2544) ได้ศึกษาการลงเกาะของลูกหอยแมลงภู่มิบนเชือกถาวรบริเวณอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี พบว่าหอยแมลงภู่มิสามารถแพร่พันธุ์ได้ตลอดทั้งปีโดยช่วงที่มีการลงเกาะของลูกหอย มิที่สูงสุดอยู่ในเดือนพฤศจิกายน

การปรับปรุงกฎหมายมีประเด็นดังนี้

การกำหนดเขตพื้นที่อนุญาตเครื่องมือประมงประจำที่ประเภทโป๊ะ โดยมีการกำหนดไว้ ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2490 ได้กำหนดเป็นภาพกว้าง ๆ ไว้ตลอดแนวชายฝั่งทะเลในพื้นที่ศึกษาซึ่งไม่ สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันสามารถกำหนดเขตใหม่ได้โดยจังหวัดสามารถออกประกาศได้ภายใต้ การจัดทำความประสงค์ของชุมชนในท้องถิ่นเสนอกรมประมงเพื่อพิจารณาก่อนการประกาศ จากการศึกษาครั้งนี้ได้ทราบความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพโป๊ะว่าไม่เห็นด้วยกับประเด็นนี้ หากแต่ข้อเท็จจริงต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีอาชีพที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

การออกใบอนุญาตทำการประมงโป๊ะซึ่งเป็นอำนาจของนายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี แต่กำหนดให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ของกรมประมงเป็นผู้รับคำขอก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวในการออกใบอนุญาต

การจัดเก็บเงินอากรซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หากแต่ยังเป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ประมงเป็นผู้จัดเก็บเป็นการเพิ่มขึ้นตอนในการปฏิบัติ ราชการดังนั้นทั้งในประเด็นการออกใบอนุญาตและการจัดเก็บเงินอากรเพื่อเป็นการเหมาะสม ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดเก็บ

อัตราอากร ซึ่งเป็นอัตราที่ไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันประกอบกับผู้ประกอบการอาชีพ โป๊ะมีความคิดเห็นยอมรับ (ร้อยละ 80.0) ในประเด็นนี้ สำหรับการเพิ่มอัตราอากรปัจจุบัน ไม่สามารถกระทำได้โดยการแก้ไขโดยการบัญญัติเป็นกฎกระทรวงเนื่องจากมีการกำหนดอัตรา พิกัดไว้ในระดับสูงสุดของบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 แล้วหากประสงค์ จะทำการเพิ่มอัตราอากรต้องกระทำโดยการแก้ไขบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ กล่าวคือเป็นการแก้ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490

การทำการประมงอันผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้ประกอบการอาชีพโป๊ะ ร้อยละ 23.3 ขออนุญาต และเสียอัตราอากรการทำโป๊ะแต่ใช้ประโยชน์จากโป๊ะในการเลี้ยงหอยแมลงภู่มิซึ่งผิดวัตถุประสงค์ ของกฎหมาย โดยกฎหมายมีการกำหนดในการเลี้ยงหอยแมลงภู่มิไว้โดยเฉพาะแล้ว ได้แก่การกำหนด เป็นที่อนุญาตเลี้ยงหอยซึ่งสามารถใช้พื้นที่ได้มากกว่าและยังจัดสรรให้เกษตรกรได้มากมาย อย่างไร ก็ตามจากการปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์การทำโป๊ะอาจสะท้อนให้เห็นว่าทรัพยากรสัตว์น้ำที่เป็น ผลผลิตจากโป๊ะมีปริมาณลดลง ซึ่งต้องทำการศึกษาในรายละเอียดต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. สามารถนำกระบวนการวิเคราะห์ภาพถ่ายจากดาวเทียมไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเครื่องมือประมงประเภทหรือพื้นที่ทำการประมงอื่น ๆ ได้
2. ผลของการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการสำรวจจากระยะไกลโดยดาวเทียม RADARSAT1 อาจนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินศักยภาพการผลิตหอยแมลงภู่มแบบปักหลักในพื้นที่ได้ โดยการ Digitize แนวเส้นความยาวการปักหลักหอยที่ปรากฏในภาพถ่ายจากดาวเทียม ทั้งนี้ต้องทำการตรวจสอบกับข้อมูลผู้รับอนุญาตเลี้ยงหอยในพื้นที่จริงประกอบด้วย (Suvanachai, 2003)
3. สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลระบบเรดาร์มาศึกษาการเปลี่ยนแปลงเครื่องมือประมงประจำที่บริเวณชายฝั่งทะเลได้โดยใช้ข้อมูลที่ยืนที่กหลายช่วงเวลา (Multitemporal Study) มาศึกษาเปรียบเทียบ
4. ควรมีการศึกษเปรียบเทียบความคุ้มค่าของการใช้พื้นที่ระหว่างการเลี้ยงหอยแมลงภู่มจากปักโป๊ะกับการเลี้ยงหอยแมลงภู่มแบบแปลง (นาหอย) เนื่องจากโป๊ะแต่ละโป๊ะต้องใช้เนื้อที่มากกับผู้รับอนุญาตรายเดียว ซึ่งต่างจากการเลี้ยงหอยแมลงภู่มแบบแปลงสามารถเลี้ยงได้มากขึ้นและจัดสรรให้กับเกษตรกรได้หลายราย หากแต่ยังคงต้องศึกษาถึงความเหมาะสมของพื้นที่และผลกระทบจากการเพิ่มปริมาณการเลี้ยงอย่างละเอียดก่อนการพิจารณา
5. เนื่องจากคุณสมบัติของข้อมูลเรดาร์ มีปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องหลายประการ ทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบบันทึกข้อมูลและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุต่าง ๆ จึงควรศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ อย่างละเอียด โดยดำเนินการในพื้นที่ศึกษาขนาดเล็กก่อน เมื่อได้ผลสรุปประยุกต์กับพื้นที่ขนาดใหญ่ต่อไป
6. เห็นสมควรที่หน่วยงานทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องได้แก่กรมประมงควรมีการศึกษาข้อมูลทางวิชาการถึงความเหมาะสมของพื้นที่ชายฝั่งทะเลในการเหมาะสมกับกิจกรรมประมงแต่ละประเภทอันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสนับสนุนการออกกฎหมายมาบังคับใช้ และประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร
7. ควรมีการศึกษาข้อมูลความลึกของน้ำบริเวณพื้นที่ศึกษาประกอบซึ่งอาจช่วยในการจำแนกโป๊ะน้ำลึกและโป๊ะน้ำตื้นได้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ